

Retkeilijä

TRL – 47 vuotta toimintaa Nro 3 13.12.2018

Majamme kutsuvat luontojoulun viettoon tai keväthangille!

Puhtaan lumen keskellä on tilava Ukonjoen kämpppä. Lunta ei ole vielä näin paljon, mutta yleensä sitä tulee Pohjois-Karjalaan runsaasti. Kuva: Raimo Latja

Ukonjoen pihapiirissä nököttää soma Einari-kämpä, joka on kunnostettu vuosien varrella vanhasta saunasta. Kuva: Esa Parviainen

TRL-majat ovat vaihtoehto viettää erilainen joulun tai talviloma. Valot, hälinä ja rihkama jäävät taakse – voit keskittyä olennaiseen, hiljaiseen luontoon, lumen ja taivaan valoihin. Lähimmäisten kanssa yhdessäoloon.

Länsi-Lapin majat ovat Ylläs-Pallas -kansallispuiston kupeilla, maailman puhtaimman ilman alueella on Varkhanmukan kämpppäalue, jossa ovat tilava Kelokämpä, Tiirakämpä, Liiterikämpä ja Suaskummun kammi (korsu) ja kaksi saunaa. Kaikki siistejä ja hyvässä kunnossa.

Rihmakuru, jossa on neljä kämppää ja sauna, jonka rappusilla voi vilvoitella ja katsella tunturien yllä leimuavia revontulia tai tuikkivia tähtiä.

Tutustu nettisivuihin www.tyovaenretkeilyliitto.com

Ota yhteys liiton toimistoon, puh. 045 1369744.

Sähköp. tyovaenretkeilyliitto@gmail.com

Katso latutiedot: raattamanreitit.fi Sieltä latutiedot.

TRL-Retket
www.tyovaenretkeilyliitto.com

21.1. Kuutamohiihto ja kuunpimennys Patvinsuolla. Järj. KR

26.-27.1. TRL-Akkojen rämpimisretki Sipoonkorvessa

1.-3.2. TRL-Ukkojen luontoretki Kaarniemessä Kotkassa

23. - 24.2. Koko perheen Pyry-päivät ja Nuuksion kansallispuiston 25-vuotisjuhla Stenbackassa. Järj. ER

30.3.-6.4. TRL-hiihtoviikko Rihmakurussa

27.4. TRL-linturetki Porkkalanniemelle

30.4.-1.5. Luonnon ja Työn juhlaa Stenbackassa. Järj.ER

TULE ja TUTUSTU!

TRL:n jäsenseuroilla on lukuisia liikunnallisia ja hauskoja tapahtumia, joihin olet ulkopuolisenakin tervetullut mielenkiinnon mukaan. Tapahtumista lisätietoja sivuilla 2 ja 7.

TYÖVÄEN RETKEILYLIITTO ry

Luonnonystävien kansainvälisen Liiton (Naturfreunde Internationale, NFI) Suomen jäsenjärjestö, perustettu 1971.

Toimisto: Sturenkatu 27, 4. krs.
00510 Helsinki

puh. **045 1369 744**

tyovaenretkeilyliitto@gmail.com

www.tyovaenretkeilyliitto.com

www.nf-int.org tai www.nfi.at

Palvelemme: ti, ke, to klo 9-16

Toimistonhoitaja: Maija Koponen

Puheenjohtaja: Hannu Puhalainen,
puh. 040 588 1439

TRL:n tili:

Nordea FI66 1521 3007 1194 58.

Retkeilijä-lehti:

Toimitus Hilkka Laitinen,
puh. 0440-500354,
hilkka.laitinen@gmail.com

ISSN 0783-165X

Painopaikka: Lehtisepät Oy, Tuusula

**Retkeilijä-lehti on
luettavissa,
myös aikaisempia
numeroita,
TRL:n nettisivuilla
näköissivuina.
www.tyovaen-
retkeilyliitto.com**

Puheenjohtajan palsta

Nautitaan talvesta!

Tuleeko talvi – tulee. Puheet talven kuolemasta ovat ennenaikaisia. Koh-ta päästään hiihtämään, rakentamaan lumiukkoja ja lumilinnoja. Kie-riskelemään saunan jälkeen lumessa sydämen halusta. Uskotaan näin!

Latuja avataan kaikelle kansalle koko Suomessa, myös meidän majo-
jen lähellä. TRL on Raattaman reitit ry:n jäsen, ja maksamme latujen
ylläpidosta. Ladut kulkevat Varkkanmukkan ja Rihmakurun majojen
läheltä. Tuntureille pääsee viilettämään helposti.

Ukonjoella Karhunpolku avataan hiihtokauden alettua maaliskuussa.

Tämä Retkeilijä-lehti on viimeinen Demokraatti-lehden liitteenä. Demokraatti muuttuu aikakausjulkaisuksi, johon liitteet eivät käy.

Retkeilijä-lehti on yhdysside jäsenseurojen välillä ja yksi liiton tiedo-
tusmuodoista ja sen julkaisemista aiotaan jatkaa. Missä muodossa ja
miten, siitä tullaan tiedottamaan hyvissä ajoin. Olettehan huomanneet,
että Retkeilijä on luettavissa vuodesta 2012 lähtien liiton nettisivuilta,
Mukavaa luettavaa!

Hyvää Joulua ja hienoja retkiä vuodelle 2019 toivottavat

Hannu Puhalainen, TRL:n pj.
Hilkka Laitinen, Retkeilijä-lehti

Pakkaskristalleja. Kuva: Hannu Tuovinen.

Akkojen rämpimisretki 26.- 27.1.2019 Sipoonkorven kansallispuistossa

Yöpyminen teltoissa, muun varustuksen säätelevät kelit.

Mukaan lähteviltä peritään 15 €, osallistumismaksu, johon sisältyy
kartta ja yöpymäpaikalla yllätysherkku. Maksu TRL:n tilille FI66 1521
3007 1194 58, viite 13602.

Ilmoittautumiset 17.1. mennessä: armi.salenius@gmail.com, puh. 040
509 8259.

Nastakengät pitkospuilla. Kuva: Hannu Tuovinen.

TRL-majatieätoa

Koska Vähätainin Seppo oli sopi-
vasti käynyt purkamassa Käk-
kälön saunan lattian ja tuonut ra-
kennustarvikkeet paikalle, napu-
telimme Kauppisen Karin kanssa
uudet lattiavasat ja lattian. Asen-
simme seinälle nostettavat lauteet.
Kiukaan asennus jää kesän talkoi-
siin. Rihmakuruun, Rihma-yykkö-
seen asensimme uuden kamiinan.
Kaivon pumppua on huollettu si-
ten, että **varovasti pumppaamal-
la** saa juomaveden. Asia korjaa-
tuu kesän talkoissa.

Muuta kesän talkoissa: Käk-
kälön saunaremontin loppuun saat-
taminen ja tontin raivaaminen.
Pitkospuiden korjaus Rihmassa ja
Varkhanmukassa. Suurempia ra-
kennuskohteita ei nyt tehdä. Nor-
maalit huoltohommat ilman muu-
ta.

Ukonjoen saunan pukuhuo-
neen katto ja tuuletus uusittu. Kii-
tos Raassinan Toivolle ja kumppa-
neille.

Useammalta taholta on ehdotet-
tu, että Varkhanmukkaan saataisiin
pienempi sauna puun kulutuksen
vähentämiseksi. Koska Käkälön
saunaremontti ja Ukonjoen pu-
kuhuoneremontti nielivät melkoi-
sesti euroja, siirrettäneen Varkhan-
mukkan sauna-asia tuonnemmak-
si. Suositus, että pieni porukka sau-
noisi Korsun (Kammin) saunassa.

Kiitokset kaikille talkoolaisille.
Hyvää Joulua ja Uutta Vuotta!

Pauli T. Komonen,
kiinteistötoimikunnan vetäjä

PS. Tervetuloa majoillemme, ota
kaveritkin mukaan.

**TRL-MAJATALKOOT
2019:**

Ukonjoella
10.- 12.5.

Lapin majoilla
8.- 15.6.

Toivo Raassina,
Arvo Åke ja Heikki
Aaltonen Karjalan
Retkeilijöistä tekivät
Ukonjoen uuden
tieviitan. Kuva: Mia
Neuvonen

TRL:N MAJAVUOKRAT

Vuodepaikkamaksut

Varkhanmukassa
(Enontekiöllä)

jäsen aikuinen 8 e
alle 12-vuotiaat 4 e
ei-jäsen aikuinen 12 e
alle 12-vuotiaat 7 e

Rihmakurussa (Kittilässä) ja
Ukonjoella (Lieksassa)

jäsen aikuinen 10 e
alle 12-vuotiaat 5 e
ei-jäsen aikuinen 14 e
alle 12-vuotiaat 8 e
Rihmakurussa auton pito
sähkötolpassa 4 €/vrk.

Majoja voi varata vuodepaikka-
maksulla tai viikko/vrk-hinnalla.
Tarkemmat hintatiedot netissä
www.tyovaenretkeilyliitto.com
sivulta Majat / Majamaksut.

**Maksut majavuokrauksesta
TRL:n tilille
IBAN FI66 1521 3007 119458**

Viitenumerot:
Varkhanmukka + Suaskumpu
11222, Rihmakuru 24442, Ukon-
joki 11277, Käkälö 12331

UKKOJEN LUONTORETKI 1.- 3.2.2019 Kotkaan

Tervetuloa pe klo 12 alkaen Kaarniemeen Kotkaan. Majoittumi-
sen jälkeen tutustutaan alueeseen ja sen historiaan. Saunominen ja
ruokailu.

La – su, lähiympäristön historiaan ja Kotkan merenkulkuun tutus-
tuminen.

Hiihtoa, pilkkimistä ym. kelin salliessa.

Osallistumismaksu 50 € Työväen Retkeilyliiton tilille FI66 1521
3007 1194 58, viite 13631. Sisältää majoituksen, pääsymaksun
museoon, saunomisen, lämpimän ruuan pe – su.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen:

Ilmo Nousiainen p. 050 5431954 tai ilmo.nousiainen@gmail.com

TRL:n hiihtoviikko Rihmakurussa 30.3.-6.4. (vk 14).

Hiihtoa kelillä kuin kelillä – tietenkin voimien ja kunnon mukaan.
Revontulien ihmettelyä pohjoisen taivaalta.

Osallistumismaksu 20 €, majoitusmaksu 70 €. Maksut TRL:n tilil-
le FI66 1521 3007 1194 58, osall.maksu viitteellä 13479 ja majoit-
tus viitteellä 24442.

Lisätietoja: Armi Salenius, p. 040 509 8259, armi.salenius@gmail.
com

Hyvän mielen keräys

Majat kaipaavat joka vuosi huoltoa ja parannuksia. Haluamme pi-
tää majamme sellaisessa kunnossa, että niissä on miellyttävä viettää
omatoimista, liikunnallista vapaa-aikaa. HYVÄN MIELEN TAL-
KOOT -lahjoituskampanjalla kartutetaan TRL:n majojen hoito-
rahaa.

Lahjoittamalla sopivan summan tilillemme olet mukana kämp-
pätalkoissa omalla ”hyvän mielen” panoksellasi. Lahjoituksia voi
osoittaa Työväen Retkeilyliiton tilille Nordeaan FI66 1521 3007
1194 58. Viitenumero on 11633.

Kiitos v. 2018 keräykseen osallistuneille: **Juha Hämäläinen, Pau-
li T Komonen, Anneli Koskinen, Juha Saarinen, Armi Salenius,
Vappu Saukkio, Liisa Uusitalo ja Matti Vikström.**

Yksi meistä TRL:ssa

Liisa Uusitalo

TRL:n ja ViRetin taloudenhoitaja
Vihdin Retkeilijöiden
hallituksen jäsen

9 kysymystä Liisalle

1. Oletko perusvihtiläinen?

Olen syntynyt Helsingissä, 3 vuotiaana jo tulini vihtiläiseksi. Koulutukseltani olen merkonomi v. 1970. Työurani olen tehnyt vieraan palveluksessa v. 1970-1992, jonka jälkeen aloitin tilitoimistoyrittäjänä. Tämän vuoden alussa nuorin tyttäreni on tullut jatkaamaan töitäni, jotta voin lopetella pikkuhiljaa.

Perheeseeni kuuluu kolme lasta ja neljä lasten lasta. Jäin viisi vuotta sitten leskeksi ja asun nyt yksin omakotitalossa Nummelassa.

2. Miten eksyit ”retkeilypiireihin”

Olen retkeilijänä myöhäissyntyinen – vasta muutaman vuoden ollut mukana. ”Retkeilypiireissä” olen ollut kuitenkin jo pidempään työni kautta.

ViRetin Mia Neuvosen kanssa olemme aikaisemmin tavanneet muissa merkeissä ja hänen innostamana minulle tuli yksi harrastus lisää.

3. Mikä retkeilyssä kiinnostaa?

Parasta on tutustuminen uusiin maisemiin ja ihaniin retkeilyyhteisöihin ympäri Suomen.

4. Paras retkielämyksesi?

Patikointi Taivaskeron huipulle ensimmäistä kertaa muutama vuosi sitten.

Liisa Uusitalo sai TRL:n kultaisen ansiomerkin. Kuvassa Helena Idman ViRetin pj, Liisa, Mia Neuvonen ja TRL:n puheenjohtaja Hannu Puhalainen. Kuva: Kari Neuvonen.

5. Mitä muuta harrastat?

Avantouintia jo yli 20 vuotta ja lähes yhtä pitkään jatkunutta vapaaehtoistyötä paikallisen yleisurheilun hyväksi. Olen lisäksi intohimoinen penkkiurheilija.

6. Mikä on Vihdin luonnon ”paras paikka”

Nautin Hiidenveden ja Vihdin Enäjärven luonnosta sekä lähes jokapäiväisistä kävelyretkistä Nummelan harjulle (se kuuluu Salpausselän harjuun)

7. Jos olisit lintu, mikä lintu ja miksi?

Kiuru, jonka aikainen liverys keväällä ennakoii kesän tu-

loa ja ”jos voisin lentää kuin lintu tuo”.

8. Minne haluaisit nyt juuri matkustaa?

Etelä-Euroopan valoon ja lämpöön. Tulevana talvena matkustankin Madeiral, jossa on mainiot patikkareitit ja mahtavat kukaloistot.

9. Mottosi, elämänohjeesi?

Jos ei nyt, niin koskas sitten.

Kiitos Liisa ja mukavaa Maideiran matkaa!

T. Hiikka

Juhani Vuorimaan ja Unto Parikan muistolle

Musta varjo himmensi Hämeenlinnan Retkeilijöissä syksyn ruskan loistoa. Kaksi pidettyä ja aktiivista retkeilijää on joukosta poissa. Molemmat olivat pitkäaikaisia ”härettiläisiä”, ahkeria talkoolaisia, vaeltajia ja Lapin ystäviä. Samoin yhteistä olivat avoin, auttavainen luonne, huumorintaju ja myönteinen elämänsenne. Juhani Vuorimaa ja Unto Parikka olivat myös kaveruksia, joita lopulta yhdisti pettänyt sydän.

Hattulainen Juhani Vuorimaa menehtyi kesäkuussa sairaskohtaukseen 81-vuotiaana. TRL:n retkeilijät tunsivat hänet pitkältä ajalta lähes jokavuotuisena Lapin kämppien talkoolaisena. Monitaitoinen Jussi teki jatkuvasti jotakin myös omilla kämpillä, ja ehti olla sekä HäRetin johtokunnassa että liiton kiinteistötoimikunnassa.

Hämeenlinnalainen Unto Parikka menehtyi 65-vuotiaana syyskuussa Lapissa kesken vaelluksen. Unski oli mukana retkeilyseurassa

Työväen Retkeilyliitto kunnioittaa Juhani Vuorimaan ja Unto Parikan muistoa.

jo sen varhaisvuosista saakka. Aktiivisin hän oli juuri Lapin kävijänä ja oli kuollessaan sekä HäRetin johtokunnassa että vastasi sen epävirallisesta retkeily- ja kalastusjaostosta.

Jussin ja Unskin yhteinen vaellus jatkuu nyt ainakin heitä kaipaavien ystävien muistoissa. Menetyks oli suuri, mutta tuo muisto lämmin.

Markku Karvonen

Kuvassa oikealta vasemmalle. Erkki Anttila, Leena Anttila, Ulla Vaittinen, Pauli Vaittinen, Teuvo Pekkola, Eero Savenius, Taru Savenius, Marja Pekkola, Päivi Tuomala ja kuvan ottaja Petri Tatti.

Riihimäen retkeilijät 30 vuotta

Riihimäen Retkeilijöiden perustamiskokous pidettiin 30 vuotta sitten 13.2.1988, mutta jo 1970-luvulla seuran jäseniä oli mukana Työväen Retkeilyliiton toiminnassa muun muassa talkoissa rakentamassa Varkhanmukkaa. Myöhemmin joitakin riihimäkeläisiä liittyi Hyvinkään Retkeilijöihin ennen oman seuran perustamista. Riihimäen Retkeilijöiden panos liiton majojen rakentamisessa ja ylläpidossa on myöhemminkin ollut merkittävä.

Kevään kiireiden vuoksi 30-vuotisjuhlaa vietettiin vasta syksyllä 14.10.1988 syyskauden avajaisen merkeissä. Sää oli mitä parhain ja ruskan värit kirkkaimmil-

laan. Luhdin Alli kertoi seuran perustamisesta ja alkuvuosien toiminnasta. Kuulimme myös seuran perustajajäsenen Matti Hyytiäisen kirjoittamia muistelmia seuran perustamishistoriasta. Mäkipään Liisa lausui itse kirjoittamansa runon ja Takaharjun Aino kertoi räpäten seuran toiminnasta. Nähtävillä oli useita mapillisia vuosien varrella otettuja valokuvia, joista monelle mukana olleelle nousi mukavia muistoja mieleen. Juhlan kruunasi makkaran grillaaminen ja kakukahvit.

30-vuotiaan seuran toiminta jatkuu vilkkaana ja vireänä. Jäseniä seurassa on tällä hetkellä 118. Viikottain kokoonnumme tiistai-

kerhoon nykyiseen tukikohtamme Suonummen majalle. Teemme pyörä- ja kävelyretkiä lähiympäristöön ja kauemmas. Tänä vuonna ovat erityisesti Kytäjän-Usmen alueen upeat retkeilymaatot tulleet tutuiksi. Kauempana sijaitsevia retkikohteita ovat olleet Turun saariston rengastiekierros ja patikkaretki Evolle. Kevättalven hiihtoretkei Pallastunturin maisemiin ja syksyn luonto- ja puolukkaretki Ukonjolle ovat jo perinteitä samoin kuin äitienpäiväpyöräily ja isänpäivän patikkaretki Lopen Luutasuolle.

Kiitos vielä kaikille juhlaan ja juhlan järjestelyihin osallistuneille.

Irmeli Puhakka

Juhlijoita, eturivissä Erkki Ranta, Inkeri Vanamo, Raija Peltonen, Riitta Leskinen. Kuva: Kari-Veli Lehtonen.

Vipeltäjät vipeltäneet 40 vuotta!

Seura on perustettu v.1978 juuri ennen vuoden vaihdetta, perustava kokous oli 27.12.1978. Seuran perustamista avitti TRL:n puheenjohtajan Erkki Wikstenin kehoituskirje.

Seuran nimeksi päätettiin VIPELTÄJÄT. Siinä oli mielestämme sopivasti huumoria mukana. Seura perustettiin sukulaisseuraksi. Tämä päätös ei kuitenkaan kauan pitänyt. Päätettiin myös ettei seura kerää rahaa, eikä varallisuutta. Tämä päätös on pitänyt. Kaikki kertynyt raha käytetään jäsenten hyväksi viimeistään pikkujouluissa.

Seura rekisteröitiin virallisesti 3.3. 1982.

Ukonjoen maja oli suosittu retkikohde. Sinne tehtiin jusein marjastus-kalastus- ja hiihtoretkeä. Ladut tehtiin ”tulitikuilla”, kun ei silloin vielä ollut leveitä eräsuksia. Muutakin toimintaa oli: opintokerho, säräretket Lemille, telttaretket, marja- ja kalastusretket, retket muihin pohjoismaihin, vene- ja teatteriretket, Viipurin ja Tallinnan risteilyt, pilkkitapahtumat, linturetket ja tietty eräretket Lappiin ja paljon muuta.

Kiireinen elämäntilanne ja jäsenistön ikääntyminenkin on vaikuttanut tapahtumien harventumisiin. Vaikka mukana on nuorempia, tapahtumat ovat rajoittuneet mölkkyläisiin ja pik-

kujoulun viettoon, sekä jäsenten itseksensä tekemiin auto- ja kalastusretkiin.

Seuran ensimmäiseksi kunniajäseneksi valittiin v. 2003 perustajajäsen Kaisu Tatti. Saman kunnian saivat Leena ja Erkki Anttila v. 2017. Seura sai uuden tunnuksen, logon v. 1984 ja samana vuonna järjestimme TRL-Retkeilypäivät yhdessä Karhulan Retkeilijöiden kanssa. Olemme omalta osaltamme olleet mukana järjestämässä päiviä mm.1990 ja 2006.

Seuralle hankittiin oma puhelin 2007 sekä oma seuran paita. 40-vuotisjuhlaa vietettiin Leppävirralla Mansikkaharjun lomakylässä 14.-16.9. Varsinaisessa juhlassa 15.9. oli miellyttävä ja iloinen tunnelma.

Seuran jäsenille jaettiin juhlassa TRL:n kunniamerkkejä:

Taru Savenius	Hopea
Eero Savenius	Hopea
Mia Anttila	Pronssi
Jonna Tatti	Pronssi

Näin viestitteli **Erkki Anttila** Vipeltäjien puheenjohtaja.

HL

Työväen Retkeilyliitto onnittelee pitkää seuratoiminnasta ja toivottaa seuralle antoisia vipellysretkiä!

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

♥ GOD JUL! ♥ BUORRI JOULLUO! ♥
♥ HÄID JOULE! ♥ MERRY CHRISTMAS! ♥
♥ FROHE WEHNACHTEN! ♥
♥ MELLEURS VOEUX DE NOËL! ♥

Rauhallista Joulua
Reipasta Uutta Vuotta!
Laajasalon Reippailijat ry Lare

Hyvää liikunnallista
vuotta 2019!
Riihimäen Retkeilijät ry

Iloista Joulua ja
Rauhaa maailmaan!
Espoon Retkeilijät ry

Reippaasti käypi
askeleet ...
Kangasalan Retkeilijät ry

Joulupukkikin liikkuu
hyvässä seurassa.
Tule porukkaan mukaan!
Jyväskylän kunto- ja luontoliikkuajat ry

Retkeilijän sydämessä asuu joulun taika;
pysähdy siis sinäkin, nyt on juhlan aika!
Iloista joulua ja Onnellista retkivuotta!
t. Karjalän Retkeilijät

Joulutervehdys
Nuuksion pohjoislaidalta.
Voimaannutaan luonnosta!
Vihdin Retkeilijät ry

Kuopion Retkeilijät toivottaa
retkiystävälle tähtikirkkaita
iltoja ja aurinkoisia päiviä!
Kuopion Retkeilijät ry

Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!
Salpausselän Samoojat ry

Hyvää Joulua ja
Onnea uudelle vuodelle 2019!
Helsingin Työväen Retkeilijät/
Helsingin Luonnonystävät

Rattoisaa joulua
ja mukavaa retkivuotta 2019!
Järvenpään Retkeilijät ry

Iloista Joulua ja reipasta
retkimieltä v. 2019!
Ylös, ulos ja lenkille!
Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät ry

Hyvää Joulumieltä sekä Rauhallista Joulua
ja Menestyksestä Uutta Vuotta 2019!
Samalla kiitämme jäseniämme ja yhteistyö-
kumppaneitamme kuluneesta vuodesta.
Kuusankosken Retkeilijät ry

Lämmintä Joulumieltä kaikille
Retkeilijöille ja mukavia ja mieleen-
painuvia retkiä tulevalle vuodelle 2019!
Rovaniemen Retkeilijät

Iloa, rauhaa
ja luonnosta joulun taikaa!
Hämeenlinnan Retkeilijät ry

Hyvää Joulua ja
menestystä v. 2019

toivottavat Penedon Retkeilijät

Ellen Granholm, Kerttuli Karonen, Helve Ott,
Kirsti Sala-Kallio, Reijo Kallio, Marja-Leena Nori, Eeva ja
George Hoeser, Hannele Leppäneva

Stenbackan hyvät haltijat
toivottavat kaikille
joulurauhaa.

Keisarin-
viitta

Retkeilijä-lehti kiittää kaikkia kirjoittajia ja kuvaajia
sekä tiedottajia, jotka omalla panoksellaan ovat
osallistuneet lehden syntyyn.

Kynttilöiden tuiketta ja
Luovaa Uutta Vuotta 2019
kaikille Retkeilijä-lehden ystäville!

Toivottaa Retkeilijä-
lehden toimitus
Hiikka Laitinen ja
Maija Koponen

Tervetuloa
Tapanin taaperrukselle,
Nuuksion kuusten tuoksuun!
Nuuksion kansallispuistoyhdistys NUUKA ry

HYVIÄ VESI- RETKIÄ 2019!

Kyselkää talvihintaisia kanootteja,
sekä uusia että käytettyjä.

Retkiluisteluun kaikki
varusteet meiltä.
Myös vuokraus.

Myyntissä Tubbs-
TSL- ja MSR-
lumikengät!

Lahjavinkki!
Welhonpesän lahjakortti

Kauppakuja 10, 01800 Klaukkala, Puh. (09) 879 8886
e-mail: info@welhonpesa.fi www.welhonpesa.fi

Olkitähdet kuuluvat jouluun

Aikojen alusta ihmiset Suomessa ovat tuoneet olkia jouluksi tupaan. Niitä leviteltiin lattialle ja ulos vietiin olkilyhde linnuille. Toivottiin hyvää viljavuutta. Himmelit ripustettiin kattoon ja joissakin osissa Suomea se saattoi roikkua siellä juhannukseen saakka.

Koivulan komeat himmelit on Pertti Taskisen tekemiä. Pertti on

tämän perinteisen taidon harvoja taitajia ja hän halusi jakaa oppiaan retkeilijöille.

Olkia on nykyisin hankala saada, mutta Karttulan Riuttalassa niitetään ruis vanhaan tyyliin ja sieltä saatiin oljet. Oljet puhdistetaan, pätkitään tarkasti määrämittaan ja ruvetaan kokoamaan tähteä tai himmeliä. Tarvitaan

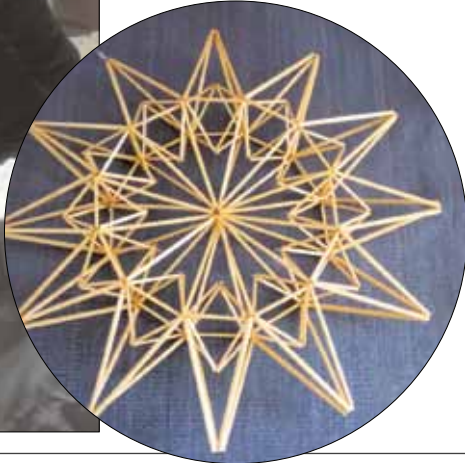
lankaa,neulaa, tarkkaa silmää, näppäriä käsiä ja ennen kaikkea pitkää pinnaa. Tällä kertaa Pertti opetti kauniin tähden tekemistä ja valmistusta tuli, hitaasti, mutta varmasti. Pari päivää siinä rattoisasti meni ja loppuja jatkettiin kotona. Mukaavat päivät tuvanpöydän äärellä vei ajatukset tulevaan joulun.

Liisa Niskanen, KuRet

Pöydän ääressä ahkeroinvat Elina Savelainen, Essi Isokoski, Emilia Kekkonen, Mari Korhonen, Pertti Taskisen opastuksella.

Olkitähti valmiina.

Retkeilijän gourmettia

Sitä Kaarina Nummela tekee linnuille. Kun pakkaset, alkavat niin tulevat tiaiset ja tikat tutkimaan vanhoja ruokintapaikkoja. Silloin Kaarina aloittaa lintugurmetin teon.

– Sulatan munkkirasvaa 2-3 pakettia, lisään auringonkukan siemeniä, pähkinöistä tykkää kaikki linnut, joten niitä ja jotain kaurajauhoa joukkoon. Seos kaadetaan kakkuvuokaan tai tyhjään maitopurkkiin. Upotan narulenkkin jo valmistusvaiheessa. Kakkuja tai pötköjä tulee useampia samalla kerralla. Niitä pitää säilyttää kylmässä paikassa, jonne hiiret eivät pääse.

– Meillä on lihakoukku puussa, jonne rasvapalikka nostetaan pitkällä puuvarrella. Saamme näin sijoitettua pilkan ikkunasta katsel-

Hyvin arat harmaapäätikat käyvät monta kertaa päivässä kakulla. Kuvan ottanut ikkunan läpi Kaarina Nummela.

tavaksi sohvalta maaten. Muuten meillä ei ole talon sijainnin vuoksi vastaavaa katselumahdollisuutta. Se on elävää teatteria, jossa saat tulla yllätyksiä, sillä myös harvinainen, pihapiirissä pesivä valkoselkätikka käy gurmattia nauttimassa, kertoo Kaarina.

Mainio resepti, ottakaa Kaarinan reseptistä vaari. Minä ainakin teen linnuille gurmettikakkua jouluksi.

Kaarinalta hyvää lintugurmettia uteli

Hilkka Laitinen

Viimeinen siikaverkon nosto vuoden 2018 sulilla

Kalastusta harrastavan keskusmaalaisen eläkeläisen syyskiireisiin kuuluu siianpyynti. Se tapahtuu verkoilla ja sikäli tarkkaa puuhaa, että järvien jäätyminen ja siian kutu voivat ovat samanaikaisia. Lisäksi verkon silmäkoon on vastattava melko jämäptisti pyydetävän siian kokoa.

Tänä syksynä 2018 aloitimme kaverin kanssa pyynnin lokakuun puolessa välissä. Vedet olivat vielä melkoisen lämpöisiä ja verkoissa oli pääosin ahvenia, siikoja vain harvakseltaan. Isot ahvenet ovat ihan ok ja niitä savusteltiin useaan kertaan. Vesien jäähtyessä siikaa alkoi sitten nousta ihan mukavasti ja tuloksena oli toistasataa, annosinaan kokoista kalaa kahteen mieheen marraskuun puoleen väliin mennessä. Kaverin hirvenpyyntiä hiukan jarrutteli pyyntiä, mutta enempäkään olisimme tuskin tarvinneet. Järvien jäätyminen lo-

pettikin puuhan sopivasti. Savustettuna, graavattuna, paistettuna yms. tavoilla söimme suuren osan. Loput kalat odottelevat umpioitui- na ja pakastettuina perheiden kalaurakapäiviä.

Sunnuntaina, marraskuun 18. päivänä nostimme verkot pois vedestä rantojen ollessa jo riitteessä. Toinen verkoista oli todella painavan tuntuinen. Ihmettelimme mikäpä se siellä venkoilee. Siikaa nousi tasaisesti ja verkon puolenvälin kohdalla hissasimme veneeseen arviolta 8 kilon hauen. Kalamiesten arviothan tunnetaan, joten oheisena on kuva todisteeksi tapauksesta. Revimme verkkoa sopivasti ja päästimme mahtihauen takaisin lihomaan ensi kesän kutuhommia varten. Petokalojen perimä saattaa muuttua, mikäli aina jahdataan ja poistetaan suurimmat kalat vesistöstä, ainakin keskikoko pienenee!

Juhani Etelälahti, ER

Kirjoittajan kädessä ei ole jouluhauki vaan kutuhauki. Kuva Pekka Vuoristo.

Uutuuskirja vie retkelle ikääntymiseen

Joululahjavinkki!

– Eilen oli verenpaine alhaalla ja tänään korkealla, joten keskimäärin menee hyvin.

Tämä elämänviisaus löytyy Vesa Karvisen ja Pirkko Remesin yhdessä toimittamasta kirjasta 'Löytöretki ikääntymiseen'.

Omakustanteena ilmestynyt retkiopas on myös kooste elämäntaitoihin. Se on myös mainio näyte siitä, että ikääntyminen ei estä hakemasta sisältöä elämään ja tekemästä mitä mieleen juolahtaa.

Facebookissa tavannut kaksikko alkoi vaihtaa ajatuksia verkkopalvelussa ja huomasi, että 'onpa meillä paljon yhteistä joten eiköhän panna ajatukset kansien väliin'. Kirjoittajia he eivät ole eilen teeren tyttöjä tai poikia. Huumorikouluttaja Karvisella on kirjoitajataustaa n. 30 kirjan verran, dosentti ja futurologi ja Oulun opettajakoulutuksen entinen reksi Re-

Vesa Karvinen ja Pirkko Remes: Löytöretki ikääntymiseen. 135 s. Tietoja www.bod.fi

mes tunnetaan tutkimuksellisista teoksista.

– Sähköpostiviestiteltiin, toinen kirjoitti ja toinen aina kommentoi.

Lopuksi kolme ulkopuolista teki korjausohjeita, Vesa kertoilee.

Ilon pysyvää etsintää

Löytöretki ikääntymiseen -kirja koostuu eri teemoista. Yhdessä luvussa kaksikko pohtii ikääntymisen mukanaan tuomia vaivoja, muissa luvuissa mm. innostumisen lähteitä, ikääntymisen suhdetta oppimiseen ja nautintoihin.

1600-luvulla hollantilaisen Baruch Spinoza valisti, että itseään koko ajan kehittävä ihminen saa aina iloa: ilo syntyy kauniista kasveista, koruista, ruoasta, musiikista, teatterista ja leikeistä.

– Mutta ilon tuottajaksi ei käy sellainen, mikä tuottaa lähimmäisille haittaa, Karvinen opastaa.

Ikääntyminen on tuonut kummallekin omat elämänmausteensa. Karvisen Parkinsonin tauti on aivan alkuvaiheessaan eikä estä ak-

– Asumme yhteisöllisessä palvelutalossa ja joskus elämässä on myös kielteisiä puolia. Ainoa keino pärjätä on hyväksyä ihmisten erilaisuus, toinen kirjoittaja Vesa Karvinen vakuuttaa.

tiivista elämää. Remekselle Alzheimerin tauti tuli iholle kun puoliso sairastui siihen.

Kirja onkin tärkeä puheenvuoro ja selviytymisopas, kun ikävuodet kerryttävät mittariin kremppeja ja vastuksia. – Tärkein viestimme on, että ikääntyvä ja sairaastelevakin ihminen voi löytää sisältöä elämään.

– Alzheimer on rankka, samoin Parkinson. Mutta ei kannata jäädä vaivojen vangiksi, Karvinen tuumaa.

Loppukevennykseksi Vesan laarista tosielämäviitsi: parkinsonyhdistyksen puheenjohtajan isä veti vahingossa tekohampaansa vesantpöntöstä. Isä ei asiaa harmitellut vaan meni kyselemään alakeran asukkaita, josko hampaat olivat ilmestyneet heidän vessaansa.

Teksti ja kuva **Hannu Tuovinen**

Yksi meistä TRL:ssa

Hannele Pöllä

Järvenpään Retkeilijöiden pj.
TRL:n kansainvälisten (NFI) asioiden tiedottaja ja yhteyshenkilö

9+1 kysymystä Hannelelle

1. Oletko perijärvenpääläinen? Vai kuin Sibelius, joka rakasti kurkia, vaimonsa Aino puutarhaa, mutta olivat tulleet sinne muualta. Mitä sinä rakastat Järvenpäässä?

Olen syntynyt Lappeenrannassa, Ylämaalla ja päätenyt sieltä opiskelujen jälkeen ensin Helsinkiin ja sitten Järvenpäähän. Eniten rakastan Järvenpäässä Vanhankylänniemeä, joka on vehreä virkistysalue Tuusulanjärven rannalla. Se oli lähiretkien kohteena lasten ollessa pieniä ja nyt siellä on retkeilijöiden tukikohta Tamiranta.

2. Entä retkeilyssä?

Tykkään eniten pidemmistä rikkavaelluksista, joissa todella pääsee irti kaikesta turhasta hälystä. Ei ole kiire mihinkään ja kaikki tarpeellinen kulkee selässä.

3. Mikä muu harrastusihastus asuu sinussa?

Kirjat ovat minulle tärkeitä, ja katson myös paljon elokuvia ja TV-sarjoja.

4. Kielitaitoisena henkilönä pidät yllä TRL:n kattojärjestön Naturfreunde Internationalin yhteydet liittoomme ja osallistut kansainvälisiin konferensseihin. Mitä se on antanut sinulle? Mitä se antaa meille?

On ollut mukava tavata samanhenkisiä, luontoa ja retkeilyä arvostavia ihmisiä. Kansainvälinen yhteys antaa meille pers-

Hannele Nepalin poluilla 2009. Kuva: Jukka Pöllä.

pektiivää vaikkapa ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja pakolaisten tilanteeseen Etelä-Euroopassa ja Afrikassa. Voisimme hyödyntää yhteyttä enemmänkin ja NFI:ssäkin mietitään parhaillaan, miten eri maajärjestöjen kanssa käymistä voitaisiin lisätä. Olemme kutsuneet NFI:n pitämään vuosikokousta Suomessa ja suunnitelleet siihen liittyvää yhteistä seminaaria. Lisäksi nuoret luonnonystävät (IYNF) ovat aikeissa pitää kansainvälisen työpajan Suomessa ja sen järjestelyissä teemme heidän kanssaan yhteistyötä. Toivottavasti nämä tapaamiset onnistuvat lähivuosina.

5. Onko tiedossa joku mielenkiintoinen jokamiehen NFI:n retkimatka, vaikkapa tyyliin

**”Wien on aina Wien” tai vuoris-
tomatka ”Grosglockner keväällä”
tai olisipa mielenkiintoista
nähdä onko Pastertzee-jäätikkö
jo sulanut?**

Haaveeni on ollut päästä vaeltamaan Itävallan tai Saksan vuorimaaisemiin, ja erilaisia esitteitä ja karttoja on kertynyt arkistoon. Toistaiseksi minulla ei ole mitään konkreettisia suunnitelmia.

6. Voisitko ryhtyä matkanjohtajaksi esimerkiksi edellisiin?

Olen valmis organisoimaan matkan ja kokoamaan ryhmän, mutta tarkkaa aikataulua en uskalla luvata. Suunnittelua pitäisi ensin tehdä jollakin pienemmällä porukalla ja saamme varmasti vinkkejä ja tukea paikallisilta NFI-yhdistyksiltä. Katsotaan!

7. Paras matkamuistosi?

Patikointiretkistä mieleen on jäänyt Järvenpään retkeilijöiden matka Tatrille, jossa nähtiin ja koettiin monenmoista. Koko perheen matkat varsinkin lasten ollessa pieniä tuovat lämpimiä muistoja mieleen.

8. Missä se muisto syntyy seuraavaksi – ehkä?

Toivottavasti Japanin matka toteutuu jossakin vaiheessa, kenties jo ensi vuonna. Ja lapsenlapsen kanssa olisi mukava päästä taas reissuun.

9. Jos olisit lintu – mikä lintu olisit? Miksi?

Olisin joutsen. Se on ylväs mutta samalla vaatimaton. Mökkijärvellämme, läheisessä saareissa elelee joutsenpariskunta, jota on mukava seurata.

+1 Mottosi – elämänohjeesi?

Asioilla on taipumus järjestyä.

Hyvää kevättä!
Terveisin **Hilkka**

Lahjoita puu

Ilmastonmuutos vaikuttaa voimakkaasti Senegalin ja Gambian rajaseudun asukkaisiin. Paheneva kuivuus vaikeuttaa maanviljelyä ja hedelmällinen maa tuhoutuu. Hedelmäpuiden istuttaminen suojaa maaperää, parantaa ilmastoa ja antaa paikallisten kylien perheille kallisarvoisia hedelmiä.

15 euron lahjoituksella voidaan lahjoittaa kolme hedelmäpuuta. Kaikki puut annetaan suoraan perheille ja paikallinen projektitiimi seuraa niiden hoitoa säännöllisillä käynneillä.

TRL:n jäseniä kävi istuttamassa alueella hedelmäpuita samalle alueelle aikaisemmin tänä vuonna. Vastaanotto oli lämmin ja paikalliset arvostivat kovasti sitä, että eurooppalaiset luonnonystävät olivat tulleet kaukaa tukemaan heitä. Luonnonystävien organisoima puiden istutus on ollut menestys, koska hedelmäpuut annetaan suoraan perheille, jolloin niistä pidetään hyvää huolta.

Kun haluat lahjoittaa:

1. Siirrä 15 euroa kansainvälisten luonnonystävien il-

mastorahastoon (Naturefriends Climate Fund). Tilitiedot: Naturfreunde Internationale, IBAN: AT88 1400 0056 1066 5499, BIC: BAWAATWW. Viite: Naturefriends Climate Fund.

2. Lähetä luonnonystäville sähköposti osoitteeseen office@nf-int.org ja ilmoita sähköpostissa maksupäivä ja viite ”Tree” (puu).

3. Luonnonystävät lähettävät sinulle sähköpostissa lahjakirjan, jonka voit tulostaa kotona. Sertifikaatti lähetetään pyynnöstä myös postitse.

Lisätietoja:

NFI, Katrin Karschat, katrin.karschat@nf-int.org tai TRL, Hannele Pöllä, hannele.polla@kolumbus.fi, puh. 040 504 8296.

Lue lisää ilmastorahastosta: www.climatefund.nf-int.org

Karjalan Retkeilijät vaellusopissa Teneriffalla

Pieni joukko Karjalan Retkeilijöitä suuntasi Teneriffalle. Tavoitteena oli tutustua suomalaisten suosiimiin talvehtimispaikkoihin, oppia ja harjoitella patikointia lämpimässä ilmalanassa, kosteudessa, oikeilla vuorilla ja rannoilla.

Matkaa varten harjoittelimme kotimaisemissa ja lokakuun lopulla pakkasimme matkaan lähtiessä hyvät vaelluskengät ja retki mielen. Käytimme viikon matkastamme viisi päivää Teneriffan vaellusreiteillä. Viikon jälkeen matkamittariin oli kertynyt melkein 40 kilometriä.

Ensimmäiset päivät menivät opetellessa uusiin maisemiin. Saimme erittäin hyvää opastusta niin reiteille kuin vaellukseenkin Raija Westman-Holopaiselta ja mieheltänsä Heikiltä. He ovat Karjalan Retkeilijöitä ja asuneet 13 talvea Teneriffalla. Pääsimme heti vaeltelemaan kauniilla Paseo de San Telmon rantapromenadilla, tutustumaan suomalaisten kookontumispaikkoihin ja ihastelemaan huikaisevia näkymiä kaupungin rannoilta.

Puerto de la Cruz on rantabulevardia lukuun ottamatta mäkinen liikkumispaikka. Otimme pati-

Vaelluksella Santiago del Teideltä Buenavistaan. Kuva: Pertti Havia.

koinnin ensituntumaa suunnistamalla Botanical Gardeniin, joka sijaitsee muutaman kilometrin päässä majoituspaikastamme. Ihastelimme 1795 perustetun puutarhan lukuisia kukkia ja ihmeellisiä puita sekä pensaita.

Toisena päivänä patikoimme La Calderasta Aguamansaan. Reit-

ti tuntee nimen Naavamänniköstä Kastanjalehtoon ja katseltavaa riitti. Reitillä näimme aivan upeita hämyisiä ja viileitä metsiä ja puita, joita emme olleet koskaan nähneet.

Kolmantena päivänä lähdimme pidemmälle vaellukselle. Opastajiksi saimme Teneriffan vaellu-

siantuntijat Pertti Havian ja Aila Hiltusen. Ensimmäinen neuvo oli, että mikäli haluat katsella maisemia, pysähdy. Patikoidessa tulee katsoa polkua ja suunnata tarkoin maastossa. 12 kilometrin vaelluksella meillä menikin reilut kuusi tuntia. Matkalla oli nousua 350 metriä ja laskua 1160 metriä.

Katseltavaa ja ihailtavaa oli runsaasti ja sykkeen tasaus-, evästeily- ja keskustelutaukoja pidimme usein.

Neljäntenä päivänä teimme vain lyhyen kuuden kilometrin patikan lähiseudulla, mutta se olikin sitäkin hikisempi, koska polulla oli lähes pystysuoraa nousua 340 metriä. Nousut yllättivät aina!

Meille alkoi kapuaminen riittää, siksi päätimme viidentenä patikapäivänä matkustaa Cinamadaan ja sieltä suunnistaa alaspäin kohti Ponta del Hidalgo. Alaspäin meno olikin lähes yhtä hikistä kuin ylöspäin. Laskua oli yli 600 metriä kapeilla poluilla syvien rotkojen reunoilla. Vaelluspolku oli huikea ja maisemat upeita. Onneksemme olimme saaneet erinomaista oppia paikallisilta asiantuntijoilta ja rankka vaellus tuotti ihmeeksemme aina hyvän mielen.

Lämpimät kiitoksemme opastajillemme; Raijalle, Heikille, Ailalle ja Pertille. Matkasta jäi muistoksi 1000 valokuvaa ja kaipaus palata takaisin. Teneriffalle jäi vielä 70 ennen näkemätöntä vaellusreittiä odottamaan patikoijia!

Liisi Juvonen

Toimintakalenteri

■ Espoon Retkeilijät (ER)

26.12. Tapanin taaperus alk. klo 11 Metsäpirtiltä.

26.-27.1. TRL:n Akkojen räppimisretki Sipoonkorvessa.

1.-3.2. Ukkojen luontoretkei Kaarniemessä.

19.2. klo 18 Vuosikokous, hallitus klo 17.30 Espoon kulttuurikeskuksessa, Kulttuuriauio 2, 02100 Espoo, kellarikerroksen kokoushuone

23.-24.2. Koko perheen Pyry-päivät Stenbackassa sekä Nuuksion kansallispuiston 25-vuotisjuhla. Hiihtoa, mäenlaskua ym.

16.-17.3. Jäähiihto/suohiihto

30.3. - 6.4. TRL:n hiihtoviikko Rihmakurun majoilla (majat varattu TRL-väelle).

19.4. "Pitkäperjantaita pitkin päivää" Stenbackassa.

27.4. TRL-linturetki Porkkalanniemelle.

30.4.-1.5. Luonnon ja työn juhlaa Stenbackan mäellä.

25.5. Pyöräretki Espoon rantaraittia. Tapahtumien yht.henkilöt: hilkka.laitinen@gmail.com p. 0440 500354;

Juha Saarinen, jpt@kolumbus.fi; armi.salenius@gmail.com p. 040 5098259; perty.mikkela@gmail.com p. 0400 475254

Nettisivu www.trekkari.fi **Seuran tuki-kohta:** Stenbacka Nuuksiossa. Vuokrat jäsenille 10,-/2,-/vrk ulkop. 15,-/5,-.

Hilkalla tilauskalenteri.

Seuran koko vuoden tapahtumat SATAKIELI-tiedotteessa, joka ilmestyy vuosikokouksen jälkeen.

■ Helsingin Työväen Retkeilijät (HTR)

9.2. Lasten ja varttuneiden talviulkoilupäivä, paikka vielä avoin

14.3. Kevätkokous TRL:n toimistolla Sturenkatu 27 A 4. krs klo 17. Kahvitarjoilun vuoksi tarvitsemme ilmoittautumisen.

6.-20.4. Hiihto- ja pilkkiviikot Rihmakurun majoilla. Ilmoitt. Eilalle.

25.5. Retki Isosaareen lauantaina klo10 alkaen. Jatketään teemalla "Helsingin saaret tutuksi".

Tiedustelut/ilmoittautumiset: Matti Huttunen 0408324302 mk.huttunen(at)pp.inet.fi

Eila Oranen 0407344913 oranen.eila(at)gmail.com

gmail.com

■ Hämeenlinnan Retkeilijät (HäRet)

Fb-sivu: <https://www.facebook.com/HameenlinnanRetkeilijat/>
Tiedustelut: Teemu Roisko, roisko(at)gmail.com, 050 413 3315.

■ Jyväskylän Kunto- ja Luontoliikkuajat ry (JyKuLuLi)
kuntoluontoliikkuajat.sporttisaitti.com

■ Järvenpään Retkeilijät (JäRet)

15.12. Konsertti Villa Kokkosessa ja pikkujoulujuhla Tammirannassa. Tammikuussa voi osallistua Akkain räppimisretkelle ja helmikuussa Ukkojen retkelle
Helmikuussa Kulttuurihiihto/patikka Tarkempia tietoja jäsenviestissä ja www.jarvenpaanretkeilijat.com. Tiedustelut myös Hanneelta, puh. 040 504 8296.

■ Kangasalan Retkeilijät (KangRet)

16.2. la Lumikenkäilyä klo 11 Torpan maastossa.

4.3. ma Kaupunkikävelyä klo 10. Lähtöpaikka kohteen perusteella.

13.3. ke Kevätkokous klo 18. Paikka ja aika varmistamatta.

8.4. ma Kaupunkikävelyä klo 10 . Huhtikuussa Iltapäivä Pikku-Herityssä.

4.5. la Retki Kintulammen retkeily-alueelle klo 9.

15.5. ke Siivospäivä Torpalla klo 10.

30.5. Helatorstain ulkoilupäivä Torpalla klo 10 .

Tiedustelut: Risto Mäntylä, 040 828 9146 tai mantylaristo(at)gmail.com

Seuraa myös Kangasalan Sanomien Seurat toimii -palstaa.

■ Karjalan Retkeilijät (KR)

21.1. Kuutamohiihto ja kuunpimennyys Patvinsuolla. Ilm. Juha Härmäläiselle, 050 5928110, juha.hamalainen(at)kotiportti.fi

1.-3.2. Ukkojen luontoretkei Kotkan Kaarniemessä. Seuraa ilmoittelua.

3.3. Maailman luontopäivänä luonto-esitelmä. Tarkemmin kirjeessä.

Valamon hiihto tai Ruunaan koskihiihto maaliskuussa jään kestäessä.

Kuusamon hiihtoviikko (vko 13 yhteisviikko Pietarhovin DUC:n kanssa, vko 14 KR:n oma). Ilm. Ilmo Nousiaisel-

le p. 0505431954, ilmo.nousiainen(at)gmail.com, ilm. yhteydessä maksettava varausennakko 100€ KR:n tilille.

6.-7.4. Kevätkokous ja pilkkikilpailu Ukonjoella

Toukokuussa Linturetki

10.-12.5. TRL-majatakkoot Ukonjoella

18.5. Liittokokous Janakkalassa

30.5.-2.6. Kummiseuraretki Savonlinnaan

Kaikista tapahtumista lisätietoja: elisa.net.fi/karjalan.retkeilijat

■ Kuopion Retkeilijät (KuRet)

Tiedotamme tapahtumista sähköpostitilistallemme sekä internet-sivuilla: www.kuopionretkeilijat.fi

■ Kuusankosken Retkeilijät (KuuRet)

Lapin hiihtoviikko keväthangille 5.-13.4.2019 Raattaman lomamajoille.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Simo Korpelainen p.040 7617368 tai simo.korpelainen@pp.inet.fi

kuusankoskenretkeilijat.nettisivu.org

■ Länsi-Karjalan Retkeilijät (L-K R)

Jäähiihto Itkosalolta Valamon luostariin helmi-maaliskuussa

13.3. kevätkokous klo 18 Kokous & Galleria Maritassa

30.5.-2.6. Kummiseuratapaaminen Putretissa Savonlinnan seudulla ja Koloveden kansallispuistossa

18.5. TRL:n liittokokous Janakkalassa Viralan työväentalolla

Suunnistuskurssi kahdessa osassa toukokuun alussa

Kuntorastit kesällä suunnistuskurssin jälkeen

Lisätietoja: heikki.haapea(at)pp.inet.fi puh. 0400 210 011

■ Riihimäen Retkeilijät (RiRet)

Tiistaitapaamiset Suonummen majalla klo 9

Hiihto- tai kävelyretkiä lähiympäristöön

Hiihtoviikko Vuontispirtille 29.3. - 6.4.19

Äitiänpäiväpyöräily la 11.5.

Retki Seilin saarelle toukokuussa

Tied: Raija Peltonen puh. 040 7254898

■ Rovaniemen Retkeilijät (RoiRet)

16.12. Joulukuusen ja joulumielen

Ranskalainen hurmaava sammakko on matkalla kellariin joulunviettoon. Kuva: Anne Laitinen-Soulagnet Pariisin liepeiltä.

hakuretki. Lähtö kimpapakyydein klo 10 linja-autoasemalta taksipin vierestä. Seura tarjoaa glögiä ja joulutortut.

Talviulkoilupäivä tammikuussa

Kevätkokous helmikuussa

Kuutamohiihto maaliskuussa

Kevään ulkoilupäivät ja retkeilyn peruskurssi huhtikuussa

Tiedustelut: Hannu p. 040 588 1439. facebook.com/rovaniemenretkeilijatry

■ Salpausselän Samoojat (SalSa)

1.1.2019 Uudenvuoden patikkaretki Kaarlammien laavulle, Viuhaan. Yhdys-

henkilö Leo Ketola 040 7568444 tai leo.ketola1@gmail.com. Kokoontuminen

Takkulassa golfkentän luona rannan parkkipaikalla klo 11.

19.2. Kuutamohiihto Selkäsaaren laavulle klo 18, yhdyshenkilö Aune Kurki 040 5961200 tai aune.kurki@elisanet.fi. Kokoontuminen Mukkulan

kartanon p-paikka.

10.3. Kymijärvihihti klo 10 Karisman parkkipaikka, yhdyshenkilö Leo Ketola 0407568444

10.3. Kevätkokous Kahvisaaressa klo 17.

Hiljaisuuden polku ja Lepakkolaavu, ajankohta ilm. myöh., yhdyshenk. Leo Ketola.

25.5. Lapakisto, kokooont. Möysän rannan p-paikalla klo 10, yhdyshenkilö Jouni Vuorio, 050 5280075

Nuotioiltoja touko- ja kesäkuussa Kahvisaaressa, samalla talkoita ja raivausta. www.salpausselansamoojat.fi

■ Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät (TMMR)

Su 13.1. Talvipäivän kävely ja

tutustuminen Marraskuun ryhmän näyttelyyn Villa Gyllenbergissä (Kuu-

sisäarenpolku 11). Kokoontuminen Didrichsenin parkkipaikalla Kuusilahdenkuja 1 klo 13.

Su 10.2. Talviretki Nuuksioon. Kokoontuminen Haltian aulassa klo 13.

Su 10.3. Retki Vantaan Kuusijärven virkistysalueelle. Sauna ja lounas.

Pe-su 26.-28.4. Kevättä vastaan Tarttoon ja Peipsijärven Sipulitielle.

La 18.5. Silmäys Janakkalan kartanoihin ja muihin historiallisiin kohteisiin.

Su 16.6. Raaseporin rantalehtoja Keisarinnan kaivolta Elisaareen.

5.-7.7. Tallinnan laulujuhlat.

Lisätietoja: tuula.touru@gmail.com, puh 040 502 9399; kerttuli.karonen@gmail.com, puh. 050 565 8883

■ Turun seudun Retkeilijät

Tied: Klaus Vuorinen, 050 340 3394.

■ Vihdin Retkeilijät (ViRet)

16.12. Pikkujoulu Rientolassa klo 14

13.1. Linnunpönttöjen tarkistusretki Saarilammelle

19.1. Retkiohjaajakurssi

17.2. Linnunpönttöjen tarkistusretki Papinsaareen

14.3. Kevätkokous

19.3. Kuutamohiihto/-luistelu/-sauvakävely

25.-31.3. Hiihtomatka Tiurahoviin

28.4. Linturetki Porkkalanniemeen

11.5. Yölaulajien retki Espoon rannoille

17.-19.5. TRL:n liittokokous + vkonloppuretkiä Janakkalassa

30.5.-2.6. Kummiseuraretki Savonlinnaan

Tarkemmat tiedot retkistä ilmoitetaan lähempänä ajankohtaa s-postilla, paikallislehtien järjestöpalstoilla ja seuran nettisivuilla www.vihdin-retkeilijat.fi

■ Nuuksion kansallispuisto-yhdistys NUUKA ry

24.2. su klo 12 Nuuksion kansallispuiston 25-vuotisjuhla Stenbackassa. Läh. hilkka.laitinen(at)gmail.com

Taas mennään Tapanin taaperukselle 26.12. klo 11 Metsäpirtiltä lähdetään!

T. Hilkka

Muisteluksia kevään retkeilypäivistä Kotorannassa

Selasin kuvia sieltä ja tulini hyvälle mielelle. Oli paljon kuvia, joissa osallistujat hymyilevät. On jäänyt tunne, että meillä oli yhdessä mukavaa. Toki kevät ja suotuisat ilmat avittivat päivien onnistumista. Ohjelmaa ja maittavaa ruokaa oli, oltiin, riittävästi.

Näin järjestäjien näkökulmasta budjetti oli kohdallaan. Kiitos meidän Uusitalon Liisalle, joka piti huolen rahojen riittävytydestä.

ViRetin talkooväki teki parhaansa päivien onnistumiseksi. Helena Idmanin johdolla päivät olivat hyvin organisoidut. Kaikki tiesivät paikkansa. 30-vuotissyntymäpä-

vämme kruunasi ohjelmaryhmä Sananjalka, joka on kiitellyt yleisöä vahvasta eläytymisestä esitykseen.

Päivien osallistujamäärä, hie-man yli kahdeksankymmentä koko viikonlopun aikana, huomioiden TRL:n tulevaisuusseminaarin, oli iloinen asia. Seminaarista jäi luottamushenkilöille paljon työstettävää tulevan kevään liittokokoukseen.

Henki oli hyvä, tästä jatketaan. Tavataan viimeistään TRL:n liittokokouksessa Janakkalassa toukokuussa 2019.

Hyvällä mielellä!
Mia Neuvonen, ViRet

Retkeilypäivillä mölkkyykisan jälkeen. Kuvan otti Kari Neuvonen.

Vierailu NFI:n toimistoon Wienissä

Kuusankosken Retkeilijät ry vieraili 4.8. Wienissä NaturFreunde Internationale / Nature Friends Internationalin (NFI) päämajassa. Kuusankosken Retkeilijät kuuluu kyseiseen katto-organisaatioon oman kattojärjestönsä eli Työväen Retkeilyliiton kautta. NaturFreunde on yksi maailman suurimmista kansalaisjärjestöistä, ja sillä on yli 350 000 jäsentä 45 maassa eri puolilla maailmaa. NFI on myös jäsenenä Green 10 -järjestössä, joka on kymmenen suurimman eurooppalaisen ympäristöjärjestön foorumi.

NFI:n jäsenille tärkeitä asioita ovat ympäristönsuojelu, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja kestävä kehitys. Toiminnan painopiste on luontoa ja ympäristöä säästävien järjestelmien suunnittelussa ja toteuttamisessa niin alueellisella ja kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla.

Kuusankosken Retkeilijät ry on ensimmäinen suomalainen paikallinen jäsenjärjestö, joka vieraili NFI:n toimistossa Wienissä. Ryhmämme otti vastaan toimitusjohtaja Maritta Strasser ja jäsenasioita, ympäristöstä säästävää matkailua ja sosiaalista mediaa hoitava Katrin Karschat. NFI:n edustajat kertoivat omasta ja NaturFreunde Österreichin toiminnasta erilaisten

Henkilöt kuvassa vasemmalta oikealle ovat: Meeri Aaltonen, Tuulikki Sivén, Tuulikki Ilvonen, Jaana Hagqvist, Ulla Porkka, Riitta Järvinen, Sirpa Kivelä, Sirkka-Liisa Pitkänen, Hannu Vest ja Miikka Rikala.

ulkoilma-aktiviteettien, esim. vuorikiipeilykurssien ja -retkien ym. tapahtumien järjestäjänä. Henkilökuntaa NFI:llä on kaikkiaan 8 henkeä, joista osa on osa-aikaisia.

Kuusankosken Retkeilijät esitteli vuorostaan omaa toimintaansa kotimaassa ja jätti NFI:lle muistitukun, jolla esiteltiin Plan Be – Aktiiviset seniorivapaachtoiset –hanketta ja sen tuotoksia. Erityisen kiinnostuneita isännät olivat vanhus-

työnä, koska sitä he voisivat soveltaa omassa toiminnassaan.

Tapaaminen oli lämminhenkinen ja tilaisuudessa käsiteltiin myös mahdollisuuksia yhteisiin kansainvälisiin projekteihin, joista kummallakin osapuolella oli laajaa kokemusta.

Vierailun lisäksi ryhmämme ehti tutustua Wienin nähtävyyksiin ja herkullisiin leivonnaisiin.

Teksti ja kuva:
Helena Arola

Oletko retkeilijä vai matkailija?

Missä se kulkee retkeilyn ja matkailun raja? Onko retkeilyä se entisaikain kulkeminen, joka tehdään jaloin, pyöräillen ja telttaillen? Jos mennään autolla, junalla tai lentäen, onko se matkailua? Entä laivalla? Olkoonpa tuo miten vaan.

Savonlinnassa meillä on Retkeilijöitten Putretti siellä Joel Lehtosen Putkinotkon vieressä. Meilläpä on Oopperajuhlat. Jo alkukesästä alkaa koko kaupunki kuhista. Väkeä tulee, on kaikenlaista näyttelyä, konserttia, sun muuta seminaaria. Puoteja ja kuppiloita ilmestyy sinne tänne. Kaikki tähtää heinäkuussa alkavaan neljä viikkoa kestävään oopperafestivaaliin. Wahto-terassilla satamassa on joka aamu klo 10.00 oopperapäivän avaus. Kulloisenkin oopperan tähdet laulavat ja infoa on vaikka mistä ajankohtaisesta. Iki-ihana herrasmies Aarno Cronwall juontaa ja haastattelee. Sinne sitä mennään kuin taksvärkkiin joka aamu ja sitten torikahville. On suuri etuoikeus olla savonlinnalainen tässä suhteessa. Eikä maksa mitään.

Hyvä Lukija! Tulepas kerran elämässä meidän oopperajuhlille. Ens' kesänä tulee Milanon La Scalakin. Samalla reissulla voit risteillä Punkaharjulle tai nopsasti kaupungin ympäri. Sitten lörtsy-kahvit torilla.

Jos oikein innostut, niin Parikkalasta (n.40 km) löytyy Veijo Rönkkösen ITE- taidepuisto. Siellä on n. 550 luonnollista kokoa olevaa mitä moninaisinta ihmispatsasta. Esim. jooga-puistossa on n.150 erilaista joogaajaa. Puisto on yhden ihmisen tekemäksi aintulatuinen koko maailman ITE-taiteessa.

Keskellä korpea Rantasalmella on Järvisydän, Kievari 1600-luvulta samalla suvulla. On kiveä,

Väinämöinen ja Annukka Veijo Rönkkösen ITE-taidepuistossa Parikkalassa.

Hiekkaveistoskisan taidetta Rantasalmella.

lasia, keloja, on kylpylä. 250 petipaikkaa ja sinne pääsee veneelläkin. Ihän uskomaton paikka!

"Suuri Saimaa. mut sata on hylkeitä vaan, kohta jäljellä ei ehkä ainuttakaan..." lauloi Junnu Vainio. Mutta nyt muutamien aktivistien

havahtumisen ansiosta niitä pulle- roita on yli 400. Näinhän se pelastui laulujoutsenkin aikanaan.

Ja sitten muuan kokemus, kun käväistiin kesäteatterissa.

Tulen äärellä istuu ihmisten lauma. Hakee ja kokee ikiaikaista olemisen huumaa. Suut käyvät, jutut kulkevat, kulausien säestyksellä lauluja tulee ja menee. Harmonikka soittaa ja soittaa... Kunnes... Nuotit, nuo pallukat, joissa on varsi ylös- tai alaspäin, tai ovat ilman varsia, avonaisia tai umpinaisia. Ne karkaavat viivastolta, lentelevät kattoon, tarttuvat koivunoksiin ja räystäsiin. Sanat putoilevat maahan, hajoilevat.

On siis lähdeyksi kesäteatteriin Ilomantsin Möhköön katsomaan 'Kätkäläistä'. Istutaan penkissä. Ensimmäisten repliikkien kanssa jyrähtää ukkonen, leimahtaa salama, sade kaatuu, kansa juoksee. Esitys poikki, rahat takaisin ja kipinkapin Lieksaan Ukonjoelle TRL:n kämpälle. Että näin tässä nyt kävi. Seuraavana päivänä metsäretkelle. Vaan ei mustikoita, ei puolukoita, ei sieniä, ei kaloja. Mitäs nyt? Ollaan vaan. Mutta sattumako vai mikä heitti majalle toimittaja Ilmon. Hän opasti rajamme puolustuksen vaiheet ja muistomerkit näillä seuduilla. Kuljettiin asiantuntijan matkassa kolmatta tuntia. Todella mieluinen yllätys meille.

Vaimea kosken kohina ja sauna sen rannalla rauhoitti. Ja, kas, lähtöamuna jokainen nuotti on kil-tisti viivastollaan, sanat suorissa riveissä. Joten valtakunnassa kaikki taas hyvin.

Annukka Mattila
Savonlinnan
Työväen Retkeilijät

Syksyinen retki Lapakistoon

Oli mukava syksyinen päivä, kun lähdimme retkeilemään Lapakiston luontoon tyttäremme ja lapsenlapsen kanssa. Polku taittui hyvin, välillä syötiin eväitä ja välillä kurkittiin kaatuneiden puiden juurakoista. Lennipoikakin jaksoi hyvin kävellä, kun sai välillä viskoa käpyä veteen. On hienoa, että on lähellä mahtava ulkoilu- paikka ja reitistö mistä valita.

Lapakiston luonnossa Hannele Vuorio ja Lenni.

Kun osaa, se sujuu. Kun harjoittelee niin saa sujumaan!

Hiisivalkeille 3.-4.11. tulee ahkerää väkeä, joka tarttuu kirveen varteen rivakasti. Klapipinot kasvavat. Kaikille karräajille ja pinoajille riittää hommia, isoille ja pienille.

Soppajonokin pitenee, soppaa riittää kaikille nälkäisille kuten hiisikakkuakin.

Saunan lämmittäjät huutelevat saunaan, josta alkaa kuulua vihtan läiske.

Tähdet syttyvät taivaalle, hiisikokkokin tantereelle. Iltagurmettia on talossa tarjolla ja kynttilöiden loisteesta iloista seuraa ja kokoelma intiaanien viisauksia nykyihmisellekin erinomaisia elämänohjeita.

Sunnuntaina kipaistaan Nuuk-sion kansallispuistoon Kaislampi- kierrokselle. Syyspäivä on heileimillään, rannalla keitetään kahvit. Innostumme laulamaan Aleksis Kiven Metsämiehen laulun. Män- niköt raikui – ranta kaikui.

Kiitokset ahkerille talkoolaisille ja iloisille retkeilijöille, teitä oli- kin paljon kaikenkaikkiaan kolme- kymmentä.

Kuvat ja teksti
Hilkka Laitinen

Kisse ja Ilona Pyykönen klapi- hommissa. Kuva: Hilkka Laitinen.

Retkeilyn suosio kovassa kasvussa

Suosituimpien kansallispuistojen kävijämäärien kasvuluvut ovat olleet viime vuosina huomattavia. Uutena ilmiönä nuoret ovat innostuneet luonnosta liikkumisesta. Tutkittua tietoa kasvun syistä ei ole, mutta sosiaalisen median uskotaan olevan osasyynä. Nuoret nauttivat retkillä olost, jakavat kokemuksiaan sosiaalisessa mediassa ja sitä kautta retkeilykulttuuria muille nuorille.

Metsähallituksen organisoima, tänä vuonna kuudetta kertaa järjestetty Suomen luonnon päivä on ollut vuosi vuodelta suosituimpi retkeily- ja ulkoilutapahtuma. "Kilpailijamme" Suomen Ladun Nuku yö ulkona keräsi tänä vuonna noin 43000 osallistujaa. Tapah- tumaa mainostettiin laajasti sosiaalisessa mediassa ja se pääsi ainakin radion uutislähetyksiin. Yöksi ei tarvinnut lähteä kotoa kauemmas vaan sen pystyi viettämään esimerkiksi omalla takapihalla tai parvekkeella. Itse osallistuin tapahtumaan siskoni kanssa puolen tunnin lähtövalmistelujen jälkeen. Suuntasimme 7.9. illalla auton nokan kohti Porkkalanniemeä. Perille päästyämme totesimme "muu- tamen" muunkin valinnan saman paikan! Luikahdimme kohta pää- polun alkupäästä metsän siimekseen toivossa löytää rauhallinen paikka yöpymiselle, tuo valinta osoittautui loistavaksi. Pystyimme teltan kalliolle, jossa istuimme iltaa

kynttilän valossa, nauttien eväistä, hyvästä viinistä ja uskomattoman lämpimästä ja tyyneä syyskuun ilasta. Seuraavana aamuna kävelimme niemen kärkeen, jonne oli majoittunut melkoinen määrä retkeilijöitä. Yönsä ulkona olivat viettä- neet erityisesti nuoret ja perheet, jotkut lemmikkieläimineen. Telttoja oli vähän joka paikassa ja ihmiset tuntuivat nauttivan olostaan. Ensi vuonna Suomen luonnon päivä ja Nuku yö ulkona tapahtumat ovat samana päivänä (31.8.2019), joka seuramme toimintasuunnitel- massakin on huomioitu.

Miten saisimme nämä retkeilystä kiinnostuneet nuoret ja perheet mukaan Työväen retkeilyliiton toi-

mintaan? Jäsenistön ikääntyminen ja uusien saaminen on maanlaajuisen ongelma eri yhdistyksissä. Erästä kolumnista bongasin lauseen; "Jotta yhdistykset selviytyisivät hengissä, vaaditaan niiltä ennennäkemätöntä kykyä muuntautua. Niiden on luotava nahkansa ja luovuttava vanhentuneista toimintatavoista". Näkyvyys sosiaalisessa mediassa on mielestäni ehdoton edellytys liittomme jatkumisen kannalta. Tulevaisuuden haasteita keskusteltiin jo retkeilypäivien yhteydessä pidetyssä seminaarissa ja aihe jatkuu ensi vuoden liittokokouksessa.

Helena Idman
ViRet pj.

Luonto palkitsi TRL-syysvaelluksilla

TRL:n syysvaelluksia suosi komea ruska niin etelässä Liesjärven kansallispuistossa kuin kuin TRL:n majoilla Enontekiöllä Varkhanmukassakin. Lähiruokaa, sieniä, suppilovahveroita löytyi lokakuussa etelässä ja syyskuussa mustavahakkaita pohjoisessa.

Kyllä kelpasi luonnosta nauttia näillä retkillä! **Retkien vetäjälle, Armi Saleniukselle kiitokset.**

Etelän ruskaa Liesjärven kansallispuistossa. Kuva Reino Tuominen.

Karjalan Kulkuri-matkakoti retkeilijöille Lieksan kaupungin keskustassa

Juna- ja bussiasema lähellä sekä monet palvelut. Ylläpidettyjä hiihtolatuja lähellä. Pihasauna. Majoituspaikkoja 8. Osoite Vehkakatu 22 81700 Lieksa Yöpymismaksu TRL-retkeilijöille 10;-/vrk, maaliskuussa 2019 retkeilijöille ilmainen majoittuminen. Tervetuloa! Lisätiedot ja varaukset: postimiikka@gmail.com puh. 045 86892222